

"N-AM PĂCĂLIT STATUL ROMÂN, CI NUMAI STATUL SUEDEZ!"

Despre comportarea unor salariați ai Ambasadei României în Suedia.

România, ca și celelalte țări de altfel, își trimite reprezentanți într-o altă țară cu scopul de a asigura legăturile bilaterale între aceste state, adică contacte politice, economice și culturale în vederea dezvoltării de schimburi în aceste domenii. Acești reprezentanți, deși în principiu au aceleași sarcini oriunde în lume reprezintă România, în unele țări, cum este de exemplu Suedia, este necesar să depună un efort mai mare, pentru schimbarea unei imagini a României în această țară, care în ultimii 14 ani este marcată în mass-media suedeză numai de aspecte negative, aspecte care din păcate sunt adevărate, dar care nu constituie tot adevărul despre România: copiii străzii, bătrâni cerșetori, discriminarea minorităților, corupția, etc.

Aș dori să amintesc mai întâi pe acei reprezentanți ai României care au lucrat după 1990 la ambasada din Stockholm, cum ar fi ambasadorul Lucian Petrescu și consilierii economici Radu Șerban și Ilie Stănică, care au dus o activitate profesională și care, prin munca lor conștiincioasă, au contribuit la formarea unei imagini mai diversificate despre românii de România printre politicienii, industriașii și oamenii de afaceri suedezi. Am să amintesc despre efortul deosebit depus de ambasadorul Lucian Petrescu (Lucian Petrescu era doctor în istorie, lucru care se remarcă în discuțiile cu cei cu care avea contact), la editarea unor buletine informative în limba română, engleză și chiar suedeză, care prezentau, conform afirmațiilor sale, "evenimentele politice din România, poziția acesteia în probleme politice internaționale, legi și decrete, cât și alte elemente care prezentau interes, atât pentru documentarea suedezilor, cât și pentru românii care trăiesc în Suedia".

Ambasadorul Lucian Petrescu, împreună cu consilierii Șerban Radu și Ilie Stănică, au ținut o legătură continuă cu autoritățile și oameni de afaceri suedezi, cărora le prezentau avantajele viitoare ale investițiilor în România. Aceste acțiuni aveau, mai ales imediat după căderea regimului Ceaușescu, o importanță colosală pentru convingerea oamenilor de afaceri suedezi ca să investească în România. Ambasadorul Lucian Petrescu, cât și consilierii Șerban Radu și Ilie Stănică, au dat dovadă nu numai de profesionalism în munca depusă, dar și de respect pentru poporul român care i-a trimis ca reprezentanți, îndeplinindu-și cu seriozitate sarcinile avute. În plus, au realizat și o relație civilizată cu suedezii de origine română.

Și atașatul de presă de atunci, Ion Pascu, astăzi ambasador în Japonia, care posedă calități necesare pentru un diplomat, cum ar fi tact, calm și o putere deosebită de a asculta (mare calitate și aici în Suedia, dar și în Japonia!), a reușit o deschidere în relațiile cu presa suedeză, a lucrat într-un spirit civilizată cu personalul din cadrul ambasadei, iar în relația foarte sensibilă atunci cu suedezii de origine română, s-a purtat foarte diplomatic.

Din păcate, standardul de atunci n-a mai fost susținut de cei care au urmat la ambasada din Suedia.

Ambasadorul care i-a urmat lui Lucian Petrescu a fost Nicolae Ionescu (economist), cu multe păcate: un vocabular care abunda în trivialități, nu arăta nici cea mai mică considerație față de subalterni, cu atitudine sfidătoare față de suedezii de origine română, avea probleme cu alcoolul, fusese reclamat la MAE al României pentru delapidarea unei sume de bani din banii de protocol ai ambasadei, fusese amestecat în activități de "pornografie în grup", etc. (vezi CR nr. 3,4/97, 4/98). Pentru prejudiciile aduse imaginii României, N. Ionescu a fost numit director în MAE (!). Nicolae Ionescu a fost schimbat, și pentru o perioadă în Suedia nu a fost ambasador, dar aici a

fost trimis un însărcinat cu afaceri ad interim, un inginer, Vlad-Andrei Moga. Acesta avea diplome frumoase de inginer, dar îi lipsea ceea ce este cel mai necesar la un diplomat: DIPLOMATIA!

Prin gafe repetate, Vlad-Andrei Moga a încurajat "românofobia" în Suedia, nu atât intenționat, sper, cât mai ales din lipsă de cultură suedeză, dar și datorită înfatuării, care este un mare defect în meseria de diplomat, înfatuare care exemplifică perfect proverbul: "Prostul nu e prost destul, până nu e și fudul!" Dar toate aceste defecte, care-l fac inapt ca diplomat, nu a împiedicat MAE să-l numească pe Vlad-Andrei Moga ambasador în Danemarca (vezi CR nr. 4/98, 2 și 3/99).

Adăugați aici și vânzările clandestine de alcool și tutun făcute de funcționarii mai mici sau mai mari ai ambasadei. Aceste "activități diplomatice", care nu au avut darul să creeze o imagine pozitivă despre România, erau cunoscute de autoritățile suedeze, ceea ce întărea părerile deja negative despre România, păreri întărite acum de reprezentanții ei cei mai reprezentativi: DIPLOMATII!

După un timp, Suedia a primit un nou ambasador în persoana lui Adrian Constantinescu, economist, un nou consilier economic, Mihai Pflingă, economist, mai apoi un nou atașat de presă, Christian Niță, economist, și de curând un nou consilier politic, Daniel Ioniță, inginer.

După experiențele anterioare, se aștepta ca MAE să facă o schimbare radicală a personalului ambasadei. Se aștepta ca acum să fie trimiși aici oameni cultivați, cu un bogat bagaj de cunoștințe, nu mai puțin de istorie a Suediei și mai ales avânt cunoștințe depre tradiția și modul de comportare în Suedia, și măcar unul dintre ei să cunoască limba suedeză! Se aștepta un om de presă, care să posedă acele calități care să-l ajute să intre cu ușurință în contact cu ziaristi suedezi, cărora să le trezească interesul pentru a cerceta mai îndeaproape țara aceea frumoasă și bogată care se numește România și să-i descopere și frumusețile și tradițiile (nu numai racilele lăsate de comunism), pe care să le transmită poporului suedez. Dar cel mai mult se aștepta ca acum să fie trimiși în Suedia oameni corecți!

☆

Am să fac o digresiune și am să încerc, în câteva cuvinte, să spun ce înseamnă "modul de comportare suedez". Modul de comportare în societatea protestantă suedeză, unde preceptul moral de bază este: "Să nu crezi că ești cineva!", este enorm de diferit de stilul bombastic românesc, francez, italian și chiar și de cel englez și german, cu declinare de titluri, cu laudă de sine, cu vorbă multă, gesticulări, etc. În Suedia trebuie să fii concis și sistematic (Linné s-a născut aici!); să nu-ți declini titlurile, iar lauda de sine, nu numai că nu miroase a bine, dar este un mare, mare păcat (că doar n-ai să crezi că ești cineva?!). Tot printre marile păcate se numără și "pierderea măștii", adică să-ți ieși din fire, să îți piți la oamenii cu care vii în contact, indiferent de gradul pe care aceștia îl au pe scara socială, să spui cuvinte jignitoare și vulgare. Să întârzi și măcar un minut, nu numai la întâlniri de afaceri, ci și când ești invitat privat, arată lipsă de respect pentru ceilalți. Șertul academic nu există în Suedia! Să te dezvălui că discuți fără să cunoști o anumită problemă, este o gafă care nu se uită și nu îți se iartă niciodată. "Tăcerea e de aur!" Nu ai voie să întrerupi pe cineva când vorbește. Nu se consideră educat să gesticulezi! Dar cele mai mari păcate sunt înșelătorii și furtul!

Nu trebuie să te lași înșelat de "zâmbetul suedez", adică să crezi că, dacă persoana cu care discuți o

afacere ascultă cu atenție și calm (un suedez ascultă întotdeauna cu calm în timpul pe care ți l-a pus la dispoziție, dar când timpul s-a terminat, se ridică și pleacă) ce-i spui, întărind din când în când cu interjecția "Jasă!" și în plus îți și zâmbeste prietenos, s-a și făcut afacerea. Atitudinea politicoasă și aprobatoare nu arată decât că s-a recepționat informația. Drumul spre încheierea unei afaceri este însă foarte, foarte lung!

Și mai trebuie să se știe că, chiar dacă în Suedia toată lumea se tutuiește, nimeni însă nu-și uită locul! Dacă România nu ține cont de aceste reguli de comportare, de acest mod de fi al societății protestante suedeze atunci când își selecționează și pregătește reprezentanții pentru Suedia, nu va reuși să aibe un contact care să ducă la un rezultat bun, favorabil României, nici cu oameni de afaceri, nici cu politicieni, nici cu ziaristi, nici cu suedezul obișnuit și nici cu suedezii de origine română, care, după zeci de ani de trăit aici, au luat obiceiurile locului și se comportă ca băștinașii.

☆

Suedia este cunoscută ca țara care are cele mai mari impozite din lume. Motivate sau nu, sustragerea de la plata lor face ca individul care a îndrăznit să nu respecte această obligație cetățenească, să fie considerat un imoral, un profitor pe spinarea celor care-și plătesc conștiincios impozitul. Căci raționamentul este următorul: dacă membrii acestei societăți plătesc un impozit de peste 58% din câștiguri pentru nevoile obștei: școală, armată, poliție, îngrijire medicală, înmormântări, ajutoare sociale, etc., cei care se sustrag de la plata acestor taxe, dar folosesc înlesnirile care decurg din această "punga comună" care se numește impozit fără să contribuie prin impozitul lor, sunt indivizi imorali. Nici un delict nu este condamnat mai mult în societatea suedeză, nu de lege, ci de semeni, ca delictul de evaziune fiscală. Sistemul suedez se bazează pe onestitatea suedezilor, pe ideea că prin aceste impozite plătești cheltuielile sociale de care toți membrii beneficiază, mai devreme sau mai târziu. Plata impozitului, în concepția generală, este o datorie cetățenească și nimeni n-are voie să fure la impozit! Nu mai puțin străinii, care, într-un fel sau altul, pe perioada staționării pe teritoriul Suediei beneficiază de standardul de viață suedez.

Momsul, sau cum se numește în limba română, TVA-ul, este un impozit, deci o sursă de venituri pentru "punga comună" a statului suedez.

Misiunilor diplomatice statul suedez le înapoiază TVA-ul plătit pe consumul de alcool, tutun, diferiți carburanți, etc. făcut pe teritoriul Suediei în timpul exersării activității, în conformitate cu diverse acorduri internaționale (vezi Act: 1994/200, 1664, 1563, 1776, 224, care reglementează moms-ul și alte impozite pentru misiuni diplomatice). Pentru înapoierea acestor impozite se face o cerere, completată de chitanțele respective, care se înaintează la autoritatea de impozite suedeze, care la rândul său plătește decont la sumele certificate prin chitanțe. Și Ambasadei României din Stockholm i se returnează TVA-ul, sau alte impozite, pe tutun, alcool, diverși carburanți. Surse din cadrul Ambasadei României din Stockholm povestesc însă despre modul "creativ" în care consilierul economic al acestei ambasade, Mihai Pflingă, a înțeles sistemul suedez și-l folosește, după cum urmează. Carburanții se vînd, în cele mai multe cazuri, la automate. Cei care au posibilitatea să scadă la impozite sumele plătite pentru carburanții cumpărați, rețin bonurile, ca să poată ei însuși să scadă aceste sume la declarația de impozit anuală, es 30